

was saamgekramp in teleurstelling en verdriet. Wat deed het er toe! Hij stond nog! Hier liep hij, Huib Hoogland, een man, een roman- en tooneelschrijver, nog in zijn volle kracht. Zelfs bloeide en slaagde dat eindeloos-moeitevolle, toch zoo verrukkelijke schrijf-werk buitengewoon in den laatsten tijd. Nog geen jongere die 't hem afdoende verbeterd, hem achteraf gesteld zou hebben. Hier liep hij, alléén — maar ook fier en vrij!

Alléén, ja. In zijn kunst vooral begon hij zich meer en meer geïsoleerd te voelen. Anders zijn evolutie dan die zijner tijdgenooten.... Reden te meer om met kracht overeind te blijven, zich tot het uiterste te spannen.

Alléén zijn — o, hij kon het tegenwoordig. Het leven had het hem geleerd. Wie trouwens was het in wezen niet? Zorgvuldig eerbiedigden de beste vrienden elkanders angstig bewaakte eenzaamheid.... Liefde, echte liefde, hartstochtelijk en onbescheiden, die veroverd en indringt, tot op de diepste kern — hij voor-zich had haar nooit gevonden, nooit opgewekt ook blijkbaar!

Vriendschap, teederheid — o ja, dát!

En Huibs gemijmer, nu onmiddellijk vol zachte, pieuse dankbaarheid, keerde zich af van het heden tot die twee trouwe wachtengelen zijner jongere jaren: Til en Cootje, zij die, — o, met Liesje dan, zijn dochtertje, de nog zoo weinig bewuste — hem het liefste en beste gegeven hadden, dat — buiten het ééne, het groote! — te geven was. Verloren had hij ze, beiden, al meer dan zes jaar geleden. Cootje, zijn lievelingszusje, kameraad van zijn jeugd, de eenige van eertijds thuis, die hij bij zich voelde hooren, Cootje.... en Til, zijn teer-tengere Til, de toch zoo rustelooze, zoo sterke van geest en hart — zijn vrouw, bijna vijftien jaar lang. Verloren, beiden, heel kort na elkander.... Neen toch, zijn zusje al vroeger, immers al lang vóór haar sterven, ver en ziek als ze was.... Steeds zeldzamer haar sprankelende brieven.... O die laatste vonken, die uiterste glimmeringen van haar geest....

Terwijl Til.... Iets vreemds, mysterieus', was dat opnieuw geweest, hetzelfde wat hij eens, veel jaren vroeger, na De Bosweerde's dood onder-vonden had.... Nog lang na haar sterven scheen zij trouw om hem heen te blijven, bewakend met haar groote, donkere oogen, in 't smalle, was-bleeke gezichtje, zijn werk, zijn doen, zijn eenzelvige bewegingen.... Ook nú nog, bij wijlen....

Zes jaren, bijna blindelings doorworsteld had hij ze: winter—zomer —winter—zomer: 't stramien van zijn koppigen arbeid, en anders niet. Hij had bijna niet gereisd, geen avonturen beleefd ook, na dat groote met Janne Terwijne.... Gewerkt, gewerkt.... Geen sterke bekoringen ondergaan zelfs — 't verwonderde, ja beangstigde hem soms; 't leek dan of al zijn warme ontvankelijkheid van vroeger uit hem was weggenomen